

هنرِ رزم

www.ketab.ir

سون جو

نادر سعیدی

سرشناسه:	سون جو، قرن ۶ ق. م. Sun Tzu
عنوان و نام پدیدآور:	هنر رزم / سون جو؛ ترجمه‌ی نادر سعیدی
مشخصات ناشر:	تهران: نشر قطره، ۱۳۸۹
مشخصات ظاهری:	۱۰۸ ص
فروست:	سلسله انتشارات - ۱۱۵۶، ادبیات - ۱۸۷، متون کهن - ۳۰
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۱۱۹-۱۵۲-۷
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیا
یادداشت:	عنوان اصلی: The Art of War
موضوع:	جنگ - فن - متون قدیمی تا ۱۸۰۰ م
شناسه‌ی افزوده:	سجیدی، نادر، ۱۳۳۲ - ، مترجم
ردمبندی کنگره:	۹۱۳۸۹ م ۹ س ۱۰۱ / U
ردمبندی دیویی:	۳۵۵/۲
شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی:	۱۳۲۰۱۲

نشر قطره از برجسب برای تغییر قیمت استفاده نمی‌کند.

تمامی حقوق محفوظ است.

تهران، خیابان دکتر فاطمی، خیابان شیخلر، کوچه‌ی بنفشه، پلاک ۸

تلفن: ۳-۵۱-۹۷۲۳۸۸

nashr.ghatreh@yahoo.com / ghatrehpub

www.ketab.ir

نشر قطره

هنرِ رزم

سون جو

مترجم: نادر سعیدی

ویراستار: آرش حجازی

طراح جلد: فرشته سعیدا

چاپ هفدهم: ۱۴۰۱

چاپ: صبا

صحافی: رثوف

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

بها: ۵۰۰۰۰ تومان

فهرست

- پیشگفتار مترجم ۷
پیشگفتار ۱۱
یک: هم‌ریزی نقشه‌ها ۱۹
دو: برپایی عملیات ۲۳
سه: شمشیر در نیام ۲۷
چهار: رزم آرایبی ۳۱
پنج: نیرو ۳۵
شش: نقاط ضعف و قوت ۴۱
هفت: رزمایش ۴۵
هشت: رزم آرایبی‌های گوناگون ۵۳
نه: راهپیمایی لشکر ۵۷
ده: زمین ۶۷
یازده: نه موقعیت زمین ۷۳
دوازده: حمله با آتش ۹۱
سیزده: استفاده از جاسوسان ۹۵

پیشگفتار مترجم

چند سال پیش در مصاحبه‌ای تلویزیونی با یکی از صاحب‌منصبان کشوری بیگانه، سؤالی در مورد بهترین کتاب‌ها مطرح شد. آن مقام بلند پایه کتاب هنرزم سون جو را در زمره‌ی جدیدترین کتاب‌ها مورد علاقه‌اش نام برد. من با شناخت و احترامی که به آن شخص داشتم، برای یافتن کتاب کنجکاو شدم. مطالعه‌ی این کتاب جنبه‌ی استثنایی خاصی را نشان داد. افکار رزمی بیش از دو هزار و پانصد سال پیش و نحوه‌ی عملکرد نظامی با تاخت و تاز ویژه‌ی قرن‌ها پیش، توأم با نظریه‌ی بسیار ارزشمند و ذکاوت‌مندانه‌ی سون جو، بی‌اختیار سلول‌های مغز انسان را در مسیر تراوش‌های ذهنی قرار می‌دهد. انسان از دیرزمان، همیشه درگیر برخورد‌های دنیوی بوده و تاریخ بشریت نشان می‌دهد که مضاف، از قدیمی‌ترین پدیده‌های دنیا بوده است. عنصر اصلی مضاف خود انسان بود و حتی آغاز این پدیده را انسان‌های عصر گذشته با حیوانات به عرصه‌ی ظهور گذاشته بودند. در همان سالی که این کتاب را بنا به توصیه‌ی آن شخص عالی‌مقام مطالعه کردم، فرصتی دست داد تا در ایالتی آمیخته با فرهنگ امپراتوری اسپانیا، شاهد صحنه‌ی جنگ خروس در

یک تالار ورزشی قرن بیست و یکم باشم. حضور من در این صحنه صرفاً به خاطر دعوت فرزند آن حاکم بود و من به طور یقین فقط میهمانی بی طرف بودم. صدها نفر را می دیدم که با شرط بندی دو گروه با هیجان و ولع بیش از حد، جنگ بین دو خروس را نگاه می کردند. ساق های خروس ها مسلح به تیغ های کوچک و بسیار تیز بود و در حملات پی در پی، فوران خون به اطراف میدان مسابقه پراکنده می شد. هیجان ها، شادی و کف زدن های آن چند صد نفر در من احساسات متناقضی به وجود آورد. تأسف آور بود که فرماندار آن ایالت در گوشه ای میدان مسابقه بر صندلی بلند پایه ای نشسته بود و در هر دست او اسکناس های شرط بندی این جنگ بود. شاید به خاطر داریم که تاریخ بشریت حکایت هایی فراتر از این گونه جنگ ها است. هنوز میادین تاریخی و به عملاتی آثار پرافتخار میراث فرهنگی بشر در کشورهایی چون ایتالیا و یا امپراتوری روم و پای کشتار و خون ریزی ها و جنگ های تن به تن گلادیاتورها را به وضوح نشانی می دهد. همین طور حماسه هایی چون رستم و سهراب و یا مائادورهای دنیای غرب مزید بر این قدیمی ترین واقعیت پدیدهای بشریت با عنصر انسانی اش است. فرصت ها، موقعیت ها و ظرفیت های هر انسان در برخورد روزانه با افراد دیگر خواسته یا ناخواسته تفاوت هایی می آفریند. همین تفاوت های فردی اصل تمکین تفاوت و اشتراک را بین ما انسان ها ایجاد می کند. در نتیجه ای عدم آگاهی به توانمندی های فردی یکدیگر و عدم شناخت تفاوت ها، موزانه ای توان بالقوه و لاجرم توان بالفعل را در هندسه ای شکل گیری یک توانمندی کلی از بین می برد و اینجاست که ما قدمی خارج از همزیستی مسالمت آمیز برمی داریم و رزم به عنوان آخرین حربه و یا راه حل

در ذهنیت ما جا باز می‌کند. سون جو در این کتاب ارزشمند آشکارا اشاره می‌کند که: «هدف نهایی جنگ، صلح است.»

نیت باطنی من از هدیه‌ی این کتاب، علی‌رغم اشاراتی به رزم آرابی، رزمایش، پی‌ریزی نقشه‌ها، برپایی عملیات و غیره، به‌عنوان فنون رزم، در کل این است که خواننده‌ی محترم به جنبه‌های همزیستی مسالمت‌آمیز و کاربردهای سازنده برای پیشگیری از درگیری‌ها و ستیزه‌ها توجه کند.

در بخشی از توصیه‌های پرارزش سون جو، در اشاره‌ای، زدودن توان استقامت دشمن (حریف) بدون توسل به جنگ فیزیکی، بهترین فن رزم شناخته شده است. این نکته فقط شامل جنگ و عرصه‌ی نبرد نیست. زندگی روزانه‌ی ما در هر شکل و مرتبت خود عبارت است از درگیری‌های خرد و کلان. رفتارهای اداری بین همکاران، رابطه‌ی دو دوست، برخورد معلم و شاگرد، روابط کارمندان با ارباب رجوع، برخورد مستمر با همسایگان و حتی روابط بین افراد خانواده، نمونه‌هایی است از موارد مثال. می‌توانیم با شناخت تفاوت‌های شخصی یکدیگر و با ترکیب و تحلیلی از شناخت توان‌های بالقوه مسیر گفتگو را هموار نگه داریم. در زبان انگلیسی مثالی است بدین مضمون: «بیا توافق کنیم که عدم توافق نداشته باشیم.»^۱ به عبارتی، می‌توانیم در بحث و مشاجره با اطرافیان، در صحبت و گفتگو «چه آرام و چه تند» از همواری مسیر گفتگو برای عبور استفاده کنیم، نه برای درگیری.

1. Let's agree not to disagree